

Åkersberga Trädgårdssällskap

INFORMATIONSBREV NR 2 / 2005

Foto Göran Eriksson

Många frågade Lars-Åke Gustavsson om Rosuppropet på
Länsmansgården den 9 juli

Information från ordföranden

Vi närmar oss tiden för skörd av bär och frukt och kan börja reflektera över odlingssäsongen 2005. Det stora jobbet i år har inte bara varit våra odlingar på Länsmansgården. Nej, det har skett inomhus hemma hos Peter och Maria Alvå. Vi har fått en mycket trevlig hemsida som ni hittar på www.akersbergatradgardssallskap.org

Hemsidan är inte bara viktig för att sprida kunskap om vår förening och odling utan ger oss ytterligare ett starkt argument i vårt sökande efter sponsorer. Våra sponsorer vill gärna synas på, och ha en länk via, en bra hemsida. Tack Peter för ditt slit med att skapa hemsidan och grattis till ett utmärkt resultat!

Vad gör vi nu i det kommande höstmörkret? Jo, förutom att delta på Görans föreläsning om trädgårdsbelysning får vi också chansen att provsmaka amerikanska och svenska blåbär. Tillsammans med Konsthantverkarna och Seglora Bär bjuder vi in till Blåbärets dag både i trädgården och i caféet. Växtkunskaperna har vi tänkt öka med föredrag om rododendron. Vi tar sedan en tur tillbaka till det gamla Kina. Vi återknyter bekantskapen vid en bildvisning på biblioteket. I god traditionell ordning avslutar vi sedan året med att besöka Växtförsäljningen för att själva skapa årets julgrupper.

Jag läste just om årets förening Trädgårdsodlarna i Hudiksvall. De hade en aktivitet som jag skulle vilja att vi försöker införa till nästa år. Föreningen bjöd vid en av årets aktiviteter in nya medlemmar för att de skulle få träffa styrelsen och få en möjlighet att framföra önskemål och idéer om aktiviteter i föreningen.

Till sist, skicka din mailadress till goran.erk@swipnet.se så att du inte går miste om spontana aktiviteter eller nyheter i föreningen.

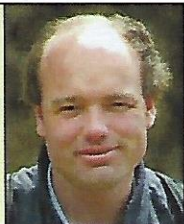
Lennart Froby

Besök vår hemsida

www.akersbergatradgardssallskap.org

Sidansvarig Peter Alvå

E-post: maria.alva@rsl.se

Intresserad av trädgårdsodling?

Trädgårdsodling är roligt, stimulerande, spännande och friskvårdande. Dela ditt intresse med andra och gå med i Åkersberga Trädgårdssällskap, som tillhör Riksförbundet Svensk Trädgård. Som medlem får du

- tidningen Hemträdgården, 6 nr per år
- fri trädgårdsrådgivning av hortonom Eva Wirén (tel 758 86 36)
- vissa rabatter på fröer, växter, böcker, redskap, växthus m m
- 10% på växter hos Åkersberga Växtförsäljning

Årsavgiften för år 2005 är 270 kr (135 kr för ny medlem efter 1 augusti), övrig familjemedlem (utan tidning) tillägg 30 kr. Betala till Riksförbundet Svensk Trädgård, postgirokonton: 12 15 - 3, ange namn och adress samt eventuell familjemedlem. Om du har e-postadress vill vi gärna att du meddelar den till föreningens medlemsregister: goran.erk@swipnet.se

VÄLKOMNA TILL VÅRA PROGRAM HÖSTEN 2005

LÖRDAG 10 SEPTEMBER KL 12-15

HÖSTMARKNAD PÅ LÄNSMANSGÅRDEN

Vi säljer skördeprodukter, honung, gödsel, överskottet av växter m.m.

Kontakt: Margaretha Nilsson 540 640 18.

Foto Göran Eriksson

LÖRDAG 17 SEPTEMBER KL 12-15

BLÅBÄRETS DAG

Mats Fondelius från Seglora Bär besöker Länsmansgården och berättar om odling av Amerikanska blåbär. Demonstration av den nystartade odlingen, liten utställning, provsmakning av olika sorter, utlottning och för säljning av plantor.

Kontakt: Lennart Froby 540 232 63.

© Mats Frondelius

LÖRDAGEN 1 OKTOBER KL 12-15

HÖSTSTÄDDAG

Hjälp till att snygga upp i och omkring odlingarna på Länsmansgården. Vi bjuder på grillkorv och dricka. Kontakt:

Therese Vestin 540 622 06.

Samma dag och följande dag arrangeras

KONST I ROSLAGEN med utställningar på Länsmansgården och tillfälle till besök i många öppna konstnärsateljéer i Roslagen.

Foto Göran Eriksson

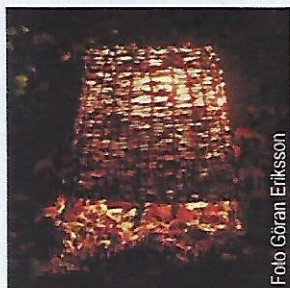
TRÄDGÅRDSBELYSNING

Under två kvällar tar vi upp frågan hur man med enkla medel kan förhöja höststämningen i trädgården med belysning. Kontakt: Göran Eriksson 540 606 32. Kursavgift för båda kvällarna: 20 kr.

ONSDAGEN DEN 5 OKTOBER KL 19.15

Tips om hur man ordnar sin trädgårdsbelysning. Visning av olika belysningsattiraljer. Åkersberga Bibliotek. Samarrangemang med Biblioteket och Vuxenskolan.

SÖNDAGEN DEN 9 OKTOBER KL 19

Vid ett kvällsbesök tittar vi på hur det praktiskt går till att ordna belysningen i någon medlems trädgård (plats meddelas vid träffen den 5 okt. eller per telefon 540 606 32).

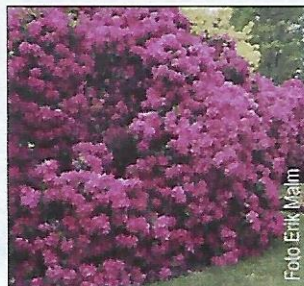
ONSDAG 12 OKTOBER KL 19.15

RODODENDRON OCH AZALEA

Svante Hööge, Sigtuna, från Rhododendronsällskapet berättar om sortval och rododendronodling i våra trädgårdar. Åkersberga Bibliotek. Samarrangemang med Biblioteket och Vuxenskolan. Kontakt: Elisabeth Schäländer 540 631 44. Entré 20 kr.

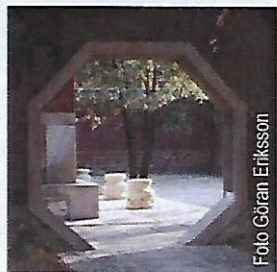
Rhododendronodlingen på Länsmansegården har fått nytillskott i år.

TISDAGEN DEN 22 NOVEMBER KL 19.15

NYA BILDER FRÅN GAMLA KINESISKA TRÄDGÅRDAR

Göran Eriksson visar bilder och berättar från vårens Kinaresa. Åkersberga Bibliotek. Samarrangemang med Biblioteket och Vuxenskolan. Kontakt: Göran Eriksson 540 606 32. Entré 20 kr.

ONSDAGEN DEN 14 DECEMBER KL 19

GÖR DITT EGET JULARRANGEMANG

I fjol utnyttjade många medlemmar möjligheten att göra sina egna julgrupper. Den trevliga samlingen hos Åkersberga Växtförsäljning upprepas i år. Du betalar för de blommor och prydnader som du plockar i butiken och själv arrangerar i medhavd eller inköpt kruka eller korg.

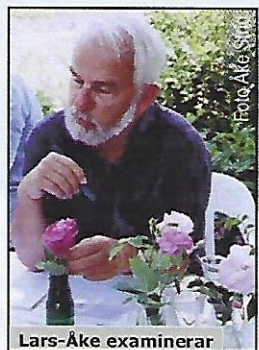
Rosuppropet

Kom o Visa-dagen den 9 juli blev väldigt lyckad. Dagen var ett POM-projekt (programmet för odlad mångfald) som arbetar för att rädda det gröna kulturarvet. Det är ett EU-projekt som pågår i 167 länder.

Ett 70-tal besökare kom med rosor i plastpåsar och invirade i blött papper för att av Lars-Åke Gustavsson, vår Roskung, samt Margareta Holmstrand och Eva Boman få hjälp med identifieringen av sina okända rosor. Man fick fylla i ett formulär med uppgifter om allt ifrån var den hade växt till hur hög den blev. Det räknades kronblad och togs mått på rosen och allt antecknades. Vi fick in en spännande ros, troligen Mrs. John Laing, en ros som enligt Lars-Åke, trots tre försök, inte trivdes på Fredriksdal i Helsingborg. På skärgårdsön där denna ros växte "drällde" den! Mycket intressant tyckte Lars-Åke, som ska få "ris" för att föröka och provodla, ev. för att senare få ut en härdig ros i produktion.

Kom och Visa-dagen anordnades av vårt Trädgårdssällskap, Svenska Rosensällskapet och POM.

Margaretha Nilsson, Rosgruppen

Årets nyhet på Länsmansgården – trädgårdsblåbär

I slutet av juni anlände våra blåbärsbuskar och lingonplantor, sponsrade av Seglora Bär, som är Sveriges största plantskola specialiserade på alla sorters bär.

Vi hade förberett ankomsten av buskarna genom att gräva ett dike på baksidan av växthuset i vårt utvecklingsområde, "fruktträdgården". Där placerades sex bevattningskäril ovanpå sand och därefter ca 60 cm sur, mullhaltig jord. Placeringen var passande då buskarna behöver minst 6 timmars sol per dag.

Vi erhöll sju "Amerikanska" blåbärssorter – alla utvalda utifrån sin egen historik och representativa för de över 400 olika sorter som finns. Vi fick också samtliga fyra sorter av de svenska lingon som finns. Sorten 'Sanna' anses vara världens bästa lingonsort.

Lingonen kommer att föröka sig genom utlöpare, varför vi har väntat med att plantera dem tills blåbären har aklimatiserat sig. Allt skedde enligt expertråd av Mats Fondelius, Seglora Bär. Mats var också mycket noggrann med att ta pH-värde på både jordmån och det vatten vi avsåg att vattna buskarna med. Vårt vatten hade ett alltför högt pH (idealet ska ligga på 5,0–5,2) men eftersom jorden i övrigt var perfekt kunde vi vänta med att åtgärda detta genom att tillsätta kravgodkänt svavel till nästa säsong. Mats blev dock nyfiken på den gamla, grävda brunnen på Länsmansgården och föreslog att vi skulle undersöka möjligheten att ta vatten från den.

Nu, i början av augusti, har vi redan provsmakat några mogna bär och buskarna verkar må bra och kräver *inte* mycket skötsel utan endast tillsyn av vattentillgång

Bevattningskäril i den blivande bärodlingen

eftersom rötterna absolut inte får torka ut. Vi har också tagit nästa steg och planterat lingonen mellan blåbärsbuskarna. Vi följer med spänning fortsättningen!

Ytterligare information om blåbärs- och lingonplantor kan du få på Seglora Bärs hemsida

www.seglorabar.com

Plantering i lerjord

Elisabeth Björk, Köksträdgårdsgruppen

Trädgårdsmässan i Älvsjö 2005

Länsmansgården i Åkersberga var representerad på årets Älvsjömässa med en monter som utgjorde en del av RST:s utställning. Den byggdes upp gemensamt av Åkersberga Trädgårds-sällskap och Konsthantverkarna.

TOMATODLING

Ett 10-tal intresserade samlades i början på mars för att gemensamt driva upp tomatplantor, i första hand för eget behov.

Frökataloger gicks igenom och fröförråd inventerades och resultatet blev 57 tomatsorter med frukter i alla storlekar, färger och former! Sådden påbörjades i mitten av mars och utrymme för omskolningar fick vi i Vuxenskolas lokal i Arken och i

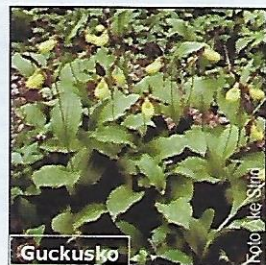

växthuset på Länsmansgården, som isolerades.

Omplanteringarna krävde mycket arbete – och mjölkkartonger som var standardkruka. Deltagarna valde ut egna plantor och resten avyttrades, bl.a. på Vårbrukets dag. Många ville skaffa sig ovanligare tomatsorter. Sista resten planterades på friland på Länsmansgården.

HEMBYGDENS VÄXTER

Ca 20 personer deltog i tre blomstervandringar. Första gången ägnades åt vårfloran i närområdet kring Ekbacken-Röllingby. Stavs äng besöktes när Adam och Eva m.m. blommade på ängen, och i skogsmiljön vid Malmsjön var bl.a. ett par andra orkidéer höjdpunkterna, nämligen guckusko och nästrot.

TRÄDGÅRDSJUNTAN

Det som skulle varit nybörjarkursen i trädgårdsodling blev i stället en trädgårdsjunta. Vi har tänkt träffas och diskutera våra egna trädgårdar och utnyttja den samlade kunskap som vi har. Vi har sått perenner, gjutit rabarberblad i cement och i augusti ska vi göra ringblomssalva. Vi har tänkt oss att fotografera, byta recept och lära oss använda det som trädgården ger oss. Roliga studiebesök har vi också tänkt göra.

VISNINGSTRÄDGÅRDEN

Vår visningsträdgård har funnits i sju säsonger och tack vare stora insatser från intresserade och engagerade medlemmar har den blivit allt bättre. Från tidig vår till sensommaren har vi dagligen många besökare som njuter av vår fina trädgård!

Från början hade vi grönsaksodling/köksträdgård, örtagården, rabatter för perenner och annueller; växthuset kom tidigt. Bigården, pionlisten och flera rosenrabatter har tillkommit. Köksträdgården har fått stenläggning och örtagården en pergola med sittplats. I år har vi kommit långt mot en frukt- och bärträdgård – vinbärs- och blåbärsbuskar har kommit på plats under sommaren – och vid parkeringen har rododendron planterats. Varje år tillkommer något nytt och ändå finns det mer att göra. Sedan flera år finns ett "dammhål" som vi skulle vilja göra en fin dammläggning av. En eller flera maffiga perennrabatter är på gång och lite längre fram ska en trädgårdslund eller ett woodland anläggas i häggskogen i norra delen. Växthuset utnyttjas intensivt under några vårmånader för drivning av plantor och vi skulle vilja ha kapacitet att odla tomater, meloner, gurkor m.m. under sommaren. Ansvarig för detta efterlyses.

För att kunna förverkliga allt behövs flera medlemmar som engagerar sig. Det går att komma med i befintliga studie- och arbetsgrupper eller i nya. Redan under hösten/vintern börjar planeringen för nästa års verksamhet. Nytt i år blir planeringen för en ny stor perennrabatt, som vi räknar med att kunna plantera till våren.

Anmäl dig till någon grupp (se nedan)! En trevlig arbetsgemenskap garanteras!

Göran Eriksson

STUDIE- OCH ARBETSGRUPPER PÅ LÄNSMANSGÅRDEN

Vill du vara med i någon grupp kontakta gruppledaren:

Köksträdgård: Gunila Mossberg, 540 232 91

Örtagård: Åke Strid, 540 229 33

Perenner: Lennart Froby, 540 232 63

Sommarblommor: Magdalena Fagerlund, 540 667 11

Rosor: Margaretha Nilsson, 540 640 18

Bigården: Gidde Wærnelid, 540 215 01

Styrelse 2005:

Ordförande:

Lennart Froby, 540 232 63
lennart.froby@telia.com

Vice ordförande:

Åke Strid 540 229 33
gpb879g@tninet.se

Kassör:

Thorvald Lidström, 540 204 71
thorvald.lidstrom@telia.com

Sekreterare:

Therese Vestin, 540 622 06
theves@telia.com

Övriga ledamöter:

Elisabeth Schäländer, 540 631 44
bertil@barycent.se

Göran Eriksson, 540 606 32
goran.erk@swipnet.se
(även projektledare för Visnings-
trädgården)

Suppleanter:

Magdalena Fagerlund, 540 667 11
magda.fagerlund@bostream.nu

Jan Åhlén, 540 658 89
ahlen@rixmail.se